

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 1030

din 10 noiembrie 2020

Prin cererea adresată Consiliului Superior al Magistraturii și transmisă Inspecției Judiciare în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, doamna procuror **BODIN ALINA ADRIANA** a solicitat apărarea reputației profesionale, atât pentru sine, cât și pentru procurorii care își desfășoară activitatea în unitatea de parchet pe care o conduce, raportat la afirmațiile conținute în articolul postat în data de 24.05.2020 pe site-ul www.ebihoreanul.ro și pe pagina de Facebook a publicației cotidiene „Bihoreanul”, articol intitulat „*Un dosar nedorit: procurorii din Beiuș fug de un dosar al fostului primar Adrian Domocoș*”.

Doamna procuror susține că, deși procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș nu au avut tangență cu activitatea de urmărire penală din dosar și dispunerea soluției, ca urmare a preluării dosarului de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, prin modalitatea de relatare a datelor se insuflă cititorilor ideea că procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș poartă responsabilitatea tergiversării cercetărilor din dosar și a tergiversării confirmării redeschiderii urmăririi penale.

Doamna procuror a mai arătat că articolul de presă menționat a fost urmat la scurt timp de alte două articole succesive, în cursul lunii iunie 2020, prin care i s-au

adus acuze în legătură cu locuința de serviciu și prin care în mod tendențios au fost expuse în presă bunurile și sumele de bani pe care le deține, specificate în declarația de avere, insinuându-se că a beneficiat de locuință de serviciu timp de 20 de ani, deși dispunea de bani pentru achiziționarea unei locuințe.

Verificările s-au desfășurat cu respectarea dispozițiilor art. 98 alin. (1) coroborat cu art. 21, 22 și 24 din Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție și în limitele de competență conferite de legiuitor prin Legea nr. 317/2004 și au constatat în solicitarea și aprobarea punerii la dispoziție, în măsura identificării, a articolelor sau materialelor publicate în mass-media, la care se face referire în sesizare, verificarea informațiilor privitoare la parcursul dosarului nr. _____ al Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș, precum și analiza sesizării coroborat cu rezultatul verificărilor efectuate.

Analizând cererea formulată, raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru procurori constată următoarele:

În fapt, la data de _____, a fost înregistrată în evidențele Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș plângerea penală formulată de domnul _____ împotriva domnului _____ pentru comiterea infracțiunilor de delapidare în formă continuată prev. de art. 295 C.P. cu aplicarea art. 35 C.P, fals intelectual în formă continuată prev. de art. 321 C.P. cu aplicarea art. 35 C.P și uz de fals în formă continuată prev. de art. 323 C.P. cu aplicarea art. 35 C.P, precum și a persoanelor cu atribuții de control financiar preventiv din cadrul Primăriei _____ săvârșirea infracțiunii de complicitate la delapidare în formă continuată, prev. de art. 295 C.P. cu aplicarea art. 35 C.P. Plângerea a fost trimisă la I.P.J. Bihor – Serviciul de Investigare a Criminalității Economice, iar prin ordonanța din _____ '017 a fost dispusă începerea urmăririi penale în cauză in rem. Prin adresa din data de _____ 2.2017, Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș a solicitat organelor de poliție înaintarea dosarului în vederea întocmirii unui referat cu propunere de preluare a cauzei de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea. Prin adresa din _____ 2.2017, organele de poliție au înaintat dosarul la Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș, care a primit dosarul la data de _____ 2.2017.

La data de 2.2017, doamna procuror Bodin Alina Adriana, din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș, a întocmit un referat prin care a solicitat preluarea cauzei de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, invocând împrejurările cauzei și calitatea persoanei vătămate, care deținuse funcția de _____, ulterior fiind inculpat în dosarul nr. _____ al Curții de Apel Oradea.

Prin ordonanța nr. _____ din 01.2018, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea a dispus preluarea dosarului nr. _____ al Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea.

Ulterior, cauza a fost înregistrată sub dosarul nr. _____ la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea.

Prin ordonanța din _____ 2019 în cauză s-a dispus clasarea cauzei.

Prin ordonanța nr. _____ din _____, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea a dispus infirmarea ordonanței de clasare, redeschiderea urmăririi penale și completarea urmăririi penale în sensul celor dispuse în cuprinsul ordonanței.

Redeschiderea urmăririi penale a fost confirmată de judecătorul de cameră preliminară prin încheierea pronunțată la data de _____ 2020 în dosarul nr. _____ al Judecătoriei Beiuș, iar la termenele de judecată au fost prezenți alți procurori decât cei nominalizați în articol.

Articolul publicat în data de 24.05.2020 pe site-ul www.ebihoreanul.ro și pe pagina de Facebook a publicației cotidiene „Bihoreanul” cuprinde următoarele afirmații:

„De mai bine de o jumătate de an, procurorii Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea se chinuie să redeschidă, fără succes, urmărirea penală într-un dosar care îl vizează pe fostul primar de Beiuș, Adrian Domocoș, cercetat pentru cheltuirea câtorva miliarde de lei vechi pe deplasări cu avionul la București în interes personal.

Prima tentativă, deși ar fi trebuit să fie o formalitate, a fost respinsă de judecătorii beiușeni pe motiv de tardivitate, căci Parchetul a întârziat cu o zi depunerea cererii.

Ca să repare gafa, procurorii au revenit cu o nouă cerere, de astă dată în termen, dar tot fără noroc, deoarece la ultimul termen de judecată șefa Parchetului .., deși aflată la serviciu, nu a mers la ședință. Asta chit că știa că singura ei colegă aflată la lucru, Adriana Ardelean, e încă judecată într-un dosar al DNA în care denunțul a fost făcut chiar de fostul primar, deci era în incompatibilitate.

Urmarea? Procesul s-a amânat, doar-doar se răzgândește prim-procuroarea.

Între timp, Bihorel le propune procurorilor de la Curte să meargă chiar ei la Beiuș, nu de alta, dar faptele imputate edilului închis deja pentru corupție (delapidare, fals și uz de fals, datând din 2009-2014), sunt pe punctul de a se prescrie. Iar procurorii locali nu prea mai au chef să se deranjeze...”

În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind organizarea Consiliului Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare „Secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul, respectiv obligația corelativă, de a se sesiza din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act de imixtiune în activitatea profesională sau în legătură cu aceasta, care ar putea afecta independența sau imparțialitatea judecătorilor, respectiv imparțialitatea sau independența procurorilor în dispunerea soluțiilor, în conformitate cu Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și împotriva oricărui act care ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, secțiile Consiliului Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor.”

În mod constant, Plenul și Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii au apreciat că noțiunea de reputație desemnează părerea publică favorabilă sau defavorabilă despre o persoană, despre felul în care cineva este cunoscut sau apreciat. Exprimarea unei opinii publice defavorabile este de natură să aducă atingere reputației unei persoane. Ea este justificată dacă se bazează pe fapte reale, însă trebuie sancționată dacă se bazează pe afirmații tendențioase, făcute în scopul de a-i discredita onoarea sau reputația magistratului.

Reputația profesională este o consecință a integrității morale și profesionale de care trebuie să dea dovadă fiecare judecător și procuror și include atitudinea de ansamblu pe care magistratul o adoptă în relațiile cu colegii, cu justițiabilii și cu diferitele persoane cu care intră în contact în exercitarea profesiei. Reputația profesională conferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, precum și autoritate în exprimarea opiniilor, cu precădere a celor profesionale. Reputația profesională constituie o valoare esențială în exercitarea funcției și, totodată, reprezintă părerea pe care magistratul o creează în conștiința colectivă despre modul în care își exercită profesia.

Reputația magistratului presupune două componente esențiale: pe de o parte, obligația magistratului de a avea o conduită generală exemplară, care reprezintă și o condiție de acces în profesie, căreia îi corespunde dreptul de a se bucura de reputație în fața societății, a justițiabililor, precum și a corpului profesional și, pe de altă parte, obligația statului de a garanta menținerea reputației magistratului, de fiecare dată când se constată că faptele semnalate sunt de natură să îi afecteze prestigiul și, pe cale de consecință, autoritatea în exercitarea profesiei.

Așadar, scopul unei intervenții a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii este acela de a asigura condiții optime pentru realizarea actului de justiție, demersul fiind justificat în măsura în care se asigură protecție procurorului aflat în exercitarea efectivă a atribuțiilor specifice funcției deținute, însă analiza unei valori esențiale precum *reputația* nu poate fi făcută decât concomitent cu analiza libertății de exprimare.

În practica sa, Secția pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că *„pe de o parte, în virtutea libertății de exprimare și a rolului care este atribuit presei într-o societate democratică, jurnaliștii au posibilitatea de a pune în discuția publicului aspecte care țin de buna funcționare a autorităților și, implicit, a justiției, iar aceste principii capătă o mai mare importanță atunci când vin în contact cu activitatea de îndeplinire a justiției, fiind consacrat faptul că presa are sarcina de a comunica informații și idei legate de modalitatea de desfășurare a unor*

astfel de proceduri, deoarece administrarea justiției, în ansamblul ei, servește colectivității și necesită o informare corectă a publicului.

Pe de altă parte, puterea pe care o deține presa, urmare a impactului major pe care îl au comentariile și aprecierile jurnaliștilor asupra publicului larg, nu trebuie să fie utilizată în scopul denigrării persoanelor sau discreditării procurorilor, care au în supraveghere dosare penale în curs.”

Potrivit art. 30 alin. 1 și 6 din Constituția României, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, scris, imagini, sunete sau alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile, însă libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Art. 31 din Constituție prevede că *„Dreptul presei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor.”*

Art. 10 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că *„orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”* și că *„acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere”*. Potrivit paragrafului 2 al aceluiași articol, acest drept poate fi supus unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, printre altele, pentru a se garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit art. 4 din Rezoluția nr. 1003 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privitoare la etica jurnalistică, *„exprimarea în presă a opiniilor, poate consta în reflecții sau comentarii asupra unor idei generale sau în observații având legătură cu evenimente concrete. Deși opiniile sunt inevitabil subiective și prin urmare, nu pot și nu trebuie supuse criteriului adevărului, ele trebuie totuși exprimate într-o manieră onestă și etică. De asemenea, potrivit art. 6 din aceeași rezoluție, opiniile exprimate sub forma de comentarii ale unor evenimente sau acțiuni referitoare la persoane sau instituții, nu trebuie să nege sau să ascundă în mod intenționat, fapte sau date reale”*.

Secția pentru procurori constată că majoritatea drepturilor prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului sunt drepturi condiționale, ceea ce înseamnă că ele permit ingerințe, ce sunt totuși supuse anumitor condiții, ținând cont de natura esențială a libertăților ocrotite.

Dreptul la libertatea de exprimare, de asemenea, nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Jurnaliștii trebuie să acționeze cu bună credință și să se bazeze pe un minimum de fapte suficient de precise și fiabile, proporționale cu natura și forța afirmației pe care ei o fac. Astfel, cu cât afirmația este mai serioasă, cu atât baza factuală trebuie să fie mai solidă.

În cauza Cumpănă și Mazăre c. României, reclamanții ziariști au fost condamnați penal de instanțele române pentru săvârșirea infracțiunilor de insultă și calomnie. Prin afirmațiile făcute la adresa părții lezate prin care o acuzau pe aceasta că, în calitate de juristă a Primăriei Constanța, a avizat încheierea unui contract cu o societate privată, operațiune ilegală. Curtea a ajuns la concluzia că sancționarea penală a acestora pentru calomnie nu a reprezentat o măsură justificată, necesară într-o societate democratică. Curtea a apreciat că *„În speță, afirmațiile reclamanților cu privire la doamna R.M. au fost formulate sub forma unei alternative – „ori a semnat contractul (...) necunoscând legile țării (...), ori a luat șpagă”, ceea ce ar putea crea impresia că este o judecată de valoare.”* Totuși, în analiza informațiilor litigioase din perspectiva întregului articol, inclusiv caricatura care îl însoțește, Curtea a apreciat că *„ele includ, în realitate, acuzații de fapt precise la adresa doamnei R.M., în sensul că ar fi fost complice la încheierea unor contracte ilegale și că ar fi primit mită. Afirmațiile reclamanților au creat cititorilor impresia că partea lezată avusese un comportament necinstit și interesat.”* S-a apreciat că, în virtutea rolului care îi este acordat, presa are obligația de a alerta publicul atunci când este informată cu privire la existența unor presupuse ilegalități. Însă referirea la persoane determinate, cu menționarea numelor și funcțiilor acestora, implică obligația de a furniza o bază factuală suficientă.

Aceleași principii se regăsesc și în Codul deontologic al ziaristului adoptat de Clubul Român de Presă care, în art. 2, art. 3 și art. 5, prevede că jurnalistul are îndatorirea de a relata adevărul, obligație care decurge din dreptul constituțional al publicului de a fi informat.

Totodată, Curtea a susținut că statele sunt datorare să adopte măsuri pentru a proteja valorile prevăzute de articolul 8 al Convenției, printre care și onoarea și reputația, reglementând astfel niște limite ale libertății de exprimare, dar să evite ca, prin caracterul și natura măsurilor întreprinse, să descurajeze mass-media din a-și îndeplini rolul esențial în societate. Așadar, marja de apreciere a statelor referitor la aprecierea caracterului necesar al unei ingerințe trebuie să fie contrabalansată de interesul unei societăți democratice de a menține o presă liberă și independentă.

De altfel, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a considerat că presa are obligația de a comunica informații cu privire la probleme de interes general, mai ales cele care privesc funcționarea justiției, dar ea nu trebuie să întreacă anumite limite care țin de protecția reputației și drepturilor celorlalți, fiind necesar ca magistrații să fie protejați de atacuri grave și nefundamentate. Fără îndoială că, într-o societate democratică, persoanele private/presa au dreptul să comenteze și să critice administrarea justiției și a persoanelor implicate în aceasta.

În cauza Păger și Oberschlick c. Austriei s-a statuat că „*activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite, pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept.*”

În cauza Lesnik c. Slovaciei, Curtea a observat că procurorii fac parte din sistemul judiciar și există un interes general de a beneficia de încrederea cetățenilor. Apare, deci, necesar, ca aceștia să beneficieze de protecție împotriva acuzațiilor nefondate. Chiar dacă într-o societate democratică cetățenii pot să critice modul de administrare a justiției și funcționarii care participă la realizarea acesteia, această critică trebuie să respecte anumite limite.

Analizând afirmațiile ce prezintă relevanță, Secția pentru procurori reține că aprecierile făcute în cuprinsul articolului de presă intitulat „*Un dosar nedorit: procurorii din Beiuș fug de un dosar al fostului primar Adrian Domocoș*” conțin date lipsite de suport

probator, fiind de natură să creeze nefondat opiniei publice impresia că procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș, printre care și doamna procuror Bodin Alina Adriana, doresc să tergiverseze soluționarea unui dosar în care este cercetat un om politic, cu scopul împlinirii termenelor de prescripție a răspunderii penale. Astfel, au fost depășite limitele admisibile ale libertății de exprimare, așa cum sunt protejate de dispozițiile articolului 10 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Fără a avea în vedere faptul că dosarul se află în curs de soluționare în prezent la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, aceeași unitate de parchet care l-a preluat la scurt timp după constituire, publicația susține că, din culpa procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș, dosarul penal nu se poate redeschide, fiind nominalizată, în acest sens, doamna procuror Bodin Alina Adriana, care nu s-ar fi prezentat la un termen de judecată, afirmațiile de acest tip fiind făcute în scopul afectării autorității și demnității specifice funcției de procuror și având drept efect dezinformarea opiniei publice cu privire la modul de funcționare a sistemului judiciar, de natură a afecta încrederea în realizarea actului de justiție.

Având în vedere că reputația reprezintă părerea publică favorabilă sau nefavorabilă referitoare la o anumită persoană și dată fiind lipsa cererilor individuale ale procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beiuș, Secția pentru procurori nu se poate pronunța cu privire la afectarea reputației profesionale a acestora, astfel încât analiza solicitării doamnei procuror Bodin Alina Adriana se raportează la producerea unui prejudiciu cu privire la reputația acesteia.

În considerarea situației de fapt expuse anterior, circumscrise dispozițiilor legale și practicii CEDO, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că prin afirmațiile făcute pe site-ul www.ebihoreanul.ro și pe pagina de Facebook a publicației cotidiene „Bihoreanul” i-au fost imputate fapte grave, fără niciun corespondent în realitate, doamnei Bodin Alina Adriana - prim-procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș, care sunt de natură să afecteze reputația profesională a acesteia.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 40 alin. (2) lit. q) cu referire la art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

**SECȚIA PENTRU PROCURORI A
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE**

Art. 1 – Admite cererea de apărare a reputației profesionale formulată de domnul **BODIN ALINA ADRIANA**, prim-procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș.

Art. 2 - Prezenta hotărâre a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare și petentei.

Data în București, la data de 10 noiembrie 2020

**Vicepreședinte,
Procuror Tatiana TOADER**